

IPHIGENEIA

Toneel voor de zesde klas 2002-2003

Luc Cielen

Dit is het vervolg op het toneelstuk
DE TWISTAPPEL
voor de vijfde klas 2002-2003

tekst afgewerkt op 11.06.2003
aanvang repetities 12.06.2003
opvoering 26.06.2003

IPHIGENEIA

Toneel voor de zesde klas

Luc Cielen

juni 2003

Het podium is leeg. Achteraan is een deel van het podium afgescheiden door een balustrade. De zuilen ervan zijn Dorisch. Achter de balustrade is de godenwereld; Daarachter komen de godinnen en geven van daar commentaar op de gebeurtenissen.

Men hoort de stemmen van de ruziënde godinnen al voor ze op het podium komen. Hera en Athena komen op. Dan Artemis en Aphrodite. Hera en Athena zijn duidelijk nog verbolgen op Aphrodite. Artemis is niet echt op de hoogte van de problemen en probeert beide partijen te verzoenen.

Hera	Wat een schitterend idee om een herder te laten kiezen wie van ons de mooiste is !
Athena	Geen greintje schoonheidsgevoel !
Hera	Hij liet zich gewoon verleiden !
Athena	De mooiste vrouw van Griekenland voor een arme herder !
Hera	Het zal hem nog berouwen.
Artemis	Wie is die herder ?
Athena	Paris !
Aphrodite	Hij is de zoon van Priamos.
Artemis	Van Priamos ? De koning van Troje ?
Aphrodite	Ja. En hij heeft juist gekozen. Hij heeft terecht deze gouden appel aan mij gegeven.
Hera	Terecht ? Je hebt hem verleid met een belofte.
Athena	Een belofte die je nooit kan waar maken.
Aphrodite	Wat ik beloof, gebeurt !
Athena	O ja ? En wie is die mooiste vrouw dan die je hem beloofd hebt ?
Aphrodite	Helena.

Athena Kijk !
Paris vaart weg,
Hij heeft Helena in zijn armen.
Ze stribbelt niet eens tegen.

Hera We kunnen dit toch niet zomaar laten gebeuren ?
Steekt haar handen gebiedend op Wind, ga liggen !
Kijk. Het schip ligt roerloos.
Het kan niet meer verder.

Athena Nereus ! Daar is Nereus !
Goed zo, Nereus,
vervloek hen maar,
zeg hen maar dat ze hiervoor zullen boeten !

Aphrodite Ach laat ze maar roepen,
(blaast) Ik zal mijn tortelduifjes wel helpen.
Varen jullie maar verder,
geniet maar van elkaar.
Rust maar op dat eiland daar,
Niemand zal jullie geluk verstoren.

Even wachten

Artemis Is dat het schip van Menelaos ginder ?

Athena Te laat,
Hij is te laat !

Hera Zie eens hoe woedend hij is.
Maar hij zweert wraak te zullen nemen.

Athena *(luidop fluisterend)* Roep de Griekse vorsten bijeen, Menelaos.

Hera Hij doet het !
Goed zo Menelaos.
Kijk hij stuurt gezanten naar Troje.
Daar varen ze.

Artemis Ze komen aan bij Troje.
Ze gaan de burcht binnen.
Nu staan ze voor Priamos.

Athena Ze eisen Helena terug.
Maar die arme Priamos weet nog van niets.
Daar gaat oorlog van komen.

Hera De Grieken varen terug naar huis.
Zie Menelaos gaat langs elke burcht.
Daar op Rhodos,
hij is bij koning Tlepolemos.
90 schepen biedt die aan !

Athena En daar :
Koning Diomedes van Argos :
80 schepen laat hij uitvaren.
Nu is Odysseus aan de beurt.
Palamedes gaat hem vragen mee te doen.

Hera Maar wat doet Odysseus nu ?
Is hij zijn verstand kwijt.
Zie, hij spant een os en een ezel voor de ploeg.
En hij zaait zout
in plaats van graan.

Athena Ik denk dat het een list is.
Odysseus heeft geen zin in de oorlog.
Hij wil thuis blijven
en speelt de onnozelaar.

Hera Je hebt gelijk.
Maar Palamedes heeft de list doorzien.
Hij legde daarnet het pasgeboren zoontje
van Odysseus
in de vore.
En wat deed Odysseus ?
Hij lichtte de ploeg op.
Daarmee had hij zich verraden.

Athena Gelukkig,
Nu zal de sluwste van alle Grieken ook meedoen.

Hera Nu Achilleus nog.
Dat is de dapperste van allen.
Maar waar is hij ?

Athena Ik heb gezien hoe zijn vader Peleus
hem verborgen heeft tussen de meisjes.
Met meisjeskleden aan.

Hera Daar gaat Odysseus naar de burcht van Peleus.
Hij herkent Achilleus niet.

Athena Wacht maar,
Odysseus zal snel weten wie Achilleus is.
Kijk,
hij blaast op de strijdhoorn.
En zie , zie !
Alle meisjes rennen weg,
Maar Achilleus neemt een zwaard.
Hij heeft zich verraden.

Hera Nu gaan ze allen naar Aulis,
Daar liggen al talloze schepen klaar.

Artemis
Ik zie Agamemnon,
Menelaos en
tallose Grieken.
Luister,
Agamemnon spreekt de Grieken toe.
...
Overmorgen zullen ze uitvaren.

Hera
Goed zo,
Paris zal het geweten hebben.

Athena
En dat allemaal omwille van die gouden appel.
Maar de oorlog is niet meer tegen te houden.
Kom, laat ons maar weggaan,

Hera
Nee, wacht,
daar is Agamemnon weer,
met Menelaos en Achilleus :
ze gaan op jacht.
Laat ons nog even zien,
hoe die afloopt.

Artemis
Daar houd ik van.
Jagen is het liefste wat ik doe,
Laat ons nog even kijken.

Tegen Athena, Hera en Aphrodite

De godinnen zetten zich neer en kijken, leunend op de balustrade toe. Agamemnon, Menelaos en Achilleus komen op. Ze hebben 2 slaven mee : Hippochondros en Hippochromos. Die zijn niet van de slimsten. Ze doen echter al wat in hun mogelijkheden ligt om hun meesters te dienen. Ze lopen dan ook meer in de weg dan dat ze dienstig zijn. De slaven dragen de pijlen en de bogen. Struikelen erover en dergelijke zaken meer. Geven verkeerde bogen aan en verwisselen die dan weer, zodat het een kluwen wordt en de koningen tenslotte zelf hun bogen aan elkaar geven. De pijlen geven ze aan met de punt naar voren. Enzovoort.

Agamemnon
Dit lijkt me een geschikte plek
om de jacht aan te vatten.

Menelaos
De koelte van het woud zal ons verfrissen.
Het zal me deugd doen,
nog voor we ten oorlog varen,
het plezier van de jacht te ervaren.

Achilleus
Niet talmen,
Voortdoen.
Het genot van de jacht maakt me ongeduldig.

Agamemnon *(tegen de slaven)* Geef de bogen !

De slaven geven de bogen op een zeer onhandige manier aan.

Agamemnon *(tegen de slaven)* Geef de pijlenkokers !

De slaven geven de pijlenkokers zo onhandig dat de pijlen eruit vallen dan geven ze de pijlen ook nog eens verkeerd aan.

Agamemnon (*tegen de slaven*) Jullie drijven het wild op.
Vertrek !
Tegen Achilleus en Menealos Kom !

Agamemnon, Menelaos en Achilleus gaan weg. De slaven komen weer op.

Hippochromos Hippochondros,
wij zijn ook weg.

Hippochondros Ga jij langs daar,
ik ga langs daar.

Ze vertrekken, maar ze lopen elkaar weer voor de voeten. Zodat ze toch elk de verkeerde kant uit gaan en op hun stappen terug komen. Dan vinden ze een kruik wijn. Ze kijken omzichtig rond, nemen de kruik, openen ze en drinken ervan. Ze geven de kruik onder veel drukte aan elkaar door, vechten erom. Tot ze over de grond rollen. Tenslotte verdwijnen ze elk aan een kant. Dan horen we de stemmen achter het podium. De godinnen kijken ook achterom, zodat ze nu met de rug naar het publiek zitten.

Hippochromos Hippodromos, wat doe jij hier ?
Jij moest die kant op.

Hippochondros Maar jij bent hier ook.

Hippochromos Omdat we afgesproken hadden
dat ik langs hier zou gaan.

Hippochondros Laat ons dan maar samen gaan.

Hippochromos Maar snel, want de koningen wachten.
We hebben al teveel tijd verloren.

Hippochondros Chromos, daar staan paarden.
Als we die paarden nemen,
dan gaan we sneller.
Dan kunnen we het wild ook opjagen.

Gestommel. Dan duidelijk iemand die valt.

Hippochromos Dromos, wacht ik zal je een zetje geven.
Neem de teugels vast.
Sta met je voet op mijn knie.
Nu op mijn schouders.
Hop !

Weer geluid van iemand die valt. Vloek.

Hippochondros Help me nog één keer.
Als het nu niet lukt,
dan loop ik wel te voet.

Hippochromos Gelukt !
Houd je goed vast.
Komaan !

De slaven komen weer op het podium, nu op een stokpaard. Ze doen allerlei kuren. Paarden die steigeren. Enzovoort. Dan lopen ze weg. De godinnen kijken nu ook weer naar voor. Maar als de slaven weg zijn, kijken ze weer om. We horen de slaven nu weer in de achtergrond.

Hippochondros Chromos, niet zo snel.
 Chromos !?
 Chromos ?!

Hippochromos Let op, Chondros !
 Stil !
 Hier zit wild !
 We zullen het besluisen en opjagen !
 Afstappen !

Hippochondros Ik stap af.

Geluid van iemand die valt.

De twee slaven komen nu sluipend weer het podium op. Hippochondros wrijft zich over de zere plekken. Ze ontmoeten elkaar achterwaarts. Ze denken dat ze de buit hebben, maar hebben elkaar beet. Ze worstelen, tot ze door hebben dat ze elkaar vast hebben.

Hippochondros Ik heb beet !

Hippochromos Ga van me af, Chondros !
 Ik ben het !

Dan klinkt hoorngeschal. De twee slaven lopen hals over kop weg. De godinnen draaien zich weer om met de rug naar de zaal.

Dan slaakt Artemis een gil.

Artemis O wee,
 die slaven hebben een hert opgejaagd
 een heilig hert !
 Een hert aan mij gewijd.

 Zie Agamemnon legt een pijl
 op zijn boog.
 Hij schiet !

 Vreselijk !
 Agamemnon heeft een heilig hert gedood.
Ze draait zich weer naar het publiek Ik zal me op hem wreken !

Aphrodite Doe dat, Artemis,
 doe dat !

Artemis Zolang hij mij geen offer heeft gebracht
 zal er geen wind meer waaien.
 Zijn schepen,
 Ja, de schepen van alle Grieken,
 zullen niet uitvaren,
 want er zal geen zuchtje wind meer waaien.
 Kom, Aphrodite,
 Laat die vervloekte Grieken maar aan hun lot over.

Artemis en Aphrodite verlaten het toneel. De andere godinnen blijven toekijken. Agamemnon komt op tezamen met Menelaos en Achilleus. De twee slaven dragen een stok met daaraan hangend het hert.

Achilleus Een prachtige vangst, Agamemnon,
met één schot heb je het neergelegd.

Agamemnon De goden zijn met mij,
met ons.

Menelaos Kom,
we keren terug naar het kamp.
Wij zullen vanavond reebout eten.
Een uitgelezen feestmaal zal het zijn.
En morgen varen we uit.
Op naar Troje.
Op naar Helena.
Mijn Helena !

De drie helden en de twee slaven gaan weg. De godinnen (Hera en Athena) geven commentaar.

Athena Ze kennen de goden toch niet zo goed.

Hera Hebben ze niet begrepen
dat ze Artemis beledigd hebben ?

Athena En wat Artemis heeft gezegd,
zal geschieden.
Dat kunnen wij niet verhinderen.

Hera Kom, Athena.

Athena *omdraaiend* Arme helden.
Wanneer zullen ze tot inzicht komen ?

*Athena en Hera gaan weg.
Agamemnon en Menelaos komen op. De slaven zijn bij hen.*

Agamemnon De zeilen hangen slap,
De zee is glad als een spiegel.
Geen rimpeling,
geen zuchtje wind.
Hoe lang liggen de schepen hier al
te wachten om uit te varen ?

Menelaos Al meer dan een week
houdt de windstilte ons gevangen.
Wat zou toch de oorzaak daarvan zijn ?

Agamemnon (*tegen de slaven*) Ga de ziener halen !

Menelaos Wie is die ziener ?

Agamemnon
Kalchas,
Hij is de grootste van allen in Griekenland.
Hij doorziet de wil van de goden
als geen ander.
Daar is hij !

Ze begroeten elkaar.

Kalchas,
ik wil vragen

Kalchas
Waarom de wind niet wil waaien ?
En de schepen niet kunnen uitvaren ?

Agamemnon
Zie je, Menelaos,
Zelfs een vraag hoef je aan hem niet te stellen.
Hij weet werkelijk alles !
Spreek Kalchas.

Kalchas
Jij hebt de godin vertoornd !

Agamemnon
Wie ? Ik ?

Kalchas
Jij, Agamemnon.

Agamemnon
Wat heb ik gedaan ?
Welke godin ?

Kalchas
De goddelijke Artemis,
dochter van de allerhoogste Zeus.

Agamemnon
Maar wat heb ik dan gedaan ?

Kalchas
De jachtpartij, Agamemnon.

Menelaos
Maar er is geen jachtpartij geweest.

Kalchas
Toch wel,
de dag voor de schepen zouden uitvaren.
Het is al vele dagen geleden.

Agamemnon
Ik herinner het me.
Maar hoe kan ik Artemis,
die me geholpen heeft
met zo'n mooie buit,
woedend gemaakt hebben ?

Kalchas
Het gaat om de buit, Agamemnon.

Menelaos
Dat hert !?

Kalchas
Het hert was gewijd aan de godin.
Geen sterveling had het recht om het te doden.

Agamemnon	Maar dat wist ik toch niet.
Kalchas	Ook onwetend kan men zondigen.
Agamemnon	Hoe kan ik dit goed maken ?
Kalchas	Er is slechts één middel.
Agamemnon	Zeg op.
Kalchas	Het zal je zwaar vallen.
Agamemnon	Wat moet ik doen ?
Kalchas	Je moet een offer brengen aan Artemis.
Agamemnon <i>Tegen de slaven</i>	Zo zwaar is dat niet. Laat de priesters de offertafel klaar maken !
Kalchas	Wacht ! Je weet nog niet wat je moet offeren.
Agamemnon <i>Tegen de slaven</i>	Kom terug !
Kalchas	Luister, De godin verwacht een heel bijzonder offer.
Agamemnon	Een hert ? Een stier ? Een ...
Kalchas	Een mensenoffer.
Agamemnon	Neen !
Kalchas	Hoor wat de godin vraagt, Agamemnon. Het doden van het heilige hert heeft haar zo diep geraakt, dat alleen een mensenoffer haar kan troosten. Pas dan zal de wind weer waaien en kunnen de Grieken uitvaren naar Troje.
Agamemnon	Een mensenoffer ...
Kalchas	Iemand die je dierbaar is, heel dierbaar.
Agamemnon	Wie ?
Kalchas	Je dochter, Iphigeneia.
Agamemnon	Nooit !
Kalchas	Het is de wil van de godin.

Agamemnon NOOIT !!!

Kalchas gaat weg, begeleid door de slaven. Agamemnon en Menelaos blijven alleen op het podium.

Agamemnon Die vervloekte ziener.
Wie zegt dat het waar is
wat hij beweert ?

Menelaos Doe wat de godin verlangt.

Agamemnon Moet ik Iphigeneia offeren ?

Menelaos Doe het, Agamemnon.
Doe het voor Griekenland.

Agamemnon Voor Griekenland ?
Het is voor jou, Menelaos,
dat wij tegen Troje optrekken.
Om jouw Helena !

Menelaos Je kan niet meer terug.
Je bent door de eed gebonden,
net als alle andere Grieken.

Agamemnon Vervloekt is Odysseus,
die ons die eed liet zweren.

Menelaos Breng het offer.

Agamemnon Maar hoe moet ik dit uitleggen
aan Iphigeneia,
en aan Klytaimnestra, haar moeder ?

Menelaos Het is de wil van de godin ...

Agamemnon Die mij verplicht.
En Klytaimnestra zal nooit naar hier willen komen.

Denkt na

Ik moet haar naar hier lokken,
argeloos.
Ze mag niet weten
waarom ze naar hier moet komen.
Hippochromos !

Hippochromos komt op

Ga naar Mykene,
zeg tegen Klytaimnestra
dat ze dringend naar Aulis moet komen.
Zeg ook dat Iphigeneia mee moet komen,
want ik heb besloten
haar nog vóór het vertrek der Grieken
in het huwelijk te laten treden met Achilleus.

Menelaos neemt Agamemnon terzijde.

Menelaos Maar Achilleus is toch al gehuwd.

Agamemnon Dat weten zij niet.
Achilleus is in het geheim getrouwd.

Spreekt weer tegen Hippochromos Ga !
Haast je !

Tegen Menelaos Laat me alleen !

Voor zich uit sprekend De godin straft me vreselijk.
Maar ik heb geen keus.
Of toch ?
Neen, ik doe het niet.
Zo'n offer kan ik niet brengen.

Roept zijn slaaf Hippochondros !
Ga naar Mykene,
zo snel je maar kan.
Zeg dat ik van gedachten veranderd ben,
en het huwelijk pas volgend jaar
zal inzegenen.
Zeg vooral dat ze
in Mykene blijven !

Agamemnon gaat weg. Menelaos komt op.

Menelaos (*tegen Hippochondros*) Wat doe jij hier ?

Hippochondros Ik moet een bericht van koning Agamemnon
naar Mykene brengen.

Menelaos Welk bericht ?

Hippochondros Het is alleen voor Klytaimnestra.

Menelaos spreekt steeds dreigender

Menelaos Ik mag het ook weten.

Hippochondros Neen, ...

Menelaos Ik moet het weten.
Gaat het over Iphigeneia ?

Hippochondros Ja ...

Menelaos Vertel op !

Hippochondros Nee !

Menelaos valt Hippochondros aan. Die probeert te ontkomen, maar Menelaos krijgt hem te pakken.

Menelaos Zeg het nu maar !

Hippochondros Iphigeneia moet in Mykene blijven.

Menelaos laat Hippochondros vallen. Die vlucht onmiddellijk weg.

Menelaos Zo is Agamemnon.
De eeuwige twijfelaar !

Menelaos gaat weg, maar komt even later met Agamemnon terug.

Menelaos Je bent dus van gedachten veranderd.
Maar dat kan niet, Agamemnon.
Denk aan het heil van alle Grieken.
Denk aan de eden die gezworen zijn.
Je kan niet meer terug.

Agamemnon Ik laat mijn dochter niet sterven
alleen om jouw Helena terug te halen.

Menelaos Je bent verplicht
door je eed.

Agamemnon Niets verplicht me,
om een ontrouwe echtgenote terug te halen.
Vergeet je Helena.

Menelaos Zo ben je dus :
Eerst alles mooi praten om de macht te krijgen,
en dan je er weer uitpraten !

Agamemnon Ik kan toch mijn eigen dochter
niet laten sterven
omwille van een ontrouwe echtgenote ?

Menelaos Ze is geroofd !

Agamemnon Niet helemaal tegen haar zin !

Menelaos keert zich woedend om, loopt dan weg. Agamemnon roept hem nog na :

Ik zal nooit mijn eigen kind doden !

Agamemnon gaat ook weg. Het podium is dan even leeg. Licht uit. Licht aan, scene in de burcht van Mykene. Klytaimnestra, Iphigeneia, Elektra en haar slavin Filoitia. Filoitia maakt het haar van Klytaimnestra op. Iphigeneia en Elektra spelen een spel. Dan komt Hippochromos binnen met het bericht van Agamemnon.

Klytaimnestra Iphigeneia, zo dadelijk
zal Filoitia ook jouw haar in orde brengen.
Ruim jullie spel al maar op.
Elektra, jij komt dan mee met mij.
Wij gaan zien of in de keukens
alles klaar is
zoals ik gevraagd had.

Elektra Er is iemand bij de poort.
Ik hoor mensen lopen.

Hippochromos Van alle Grieken
kan hij het snelste lopen.
Men noemt hem :
De snelvoetige Achilleus.
Hij is ook heel dapper.
Hij is koning van de Myrmidonen.
En die zijn allen
stuk voor stuk
dapperder dan gelijk welke Griek.

Elektra Krijg ik dan je poppen en speelgoed ?

Iphigeneia Neen,
die zal ik op het altaar leggen van Artemis,
zoals alle meisjes doen die huwen.

Elektra Alles ?

Iphigeneia Hier, deze pop is mijn lievelingspop.
Die mag jij hebben.
Verzorg ze goed.
En als jij later trouwt,
beloof me dan,
dat je ze aan Artemis schenkt.

Elektra Ik beloof het.

Klytaimnestra *tegen Hippochromos* Hoe gaat het in het legerkamp van de Grieken ?

Hippochromos Niet zo goed.
Er is al dagen lang geen wind,
de schepen kunnen niet uitvaren.

Iphigeneia Hoe komt dat ?

Hippochromos Je zei daarnet iets over Artemis, de godin.
Ik heb horen zeggen,
dat zij ermee te maken heeft.

Iphigeneia Hoe ?

Hippochromos Naar het schijnt heeft zij de Grieken gestraft.
Maar waarvoor ?

Filoitia *komt ertussen* Artemis is een strenge godin.
Denk maar aan Orion en Eos.

Elektra Vertel eens verder.

Filoitia Orion,
was een heel dappere jager,
hij had al veel eilanden
van wilde dieren bevrijd.
Maar toen hij de dochter van Oinopion wilde huwen,
stelde Oinopion de bruiloft altijd maar uit.

Elektra Is hij er dan toch nog mee getrouwd ?

Filoitia Neen,
maar hij heeft haar verkracht.

Elektra Waarom deed hij dat ?

Filoitia Hij logeerde al lange tijd bij Oinopion.
En op een avond hadden ze allen te veel wijn gedronken.
Orion was zat en wist niet meer wat hij deed.
Hij liep naar de kamer van Merope
en verkrachtte haar.

Elektra Die arme Merope.
En wat deed haar vader toen ?

Filoitia Die was zo woest,
dat hij Orion de ogen uitstak.

Elektra Dat was zijn verdiende straf.

Filoitia Orion ging naar het orakel
en vroeg of hij terug kon zien.

Elektra Wat zei het orakel ?

Filoitia Hij moest naar het oostelijk einde
van de wereld gaan
en daar de eerste zonnestrallen
op zijn lege oogkassen laten schijnen.

Elektra En is het gelukt ?

Filoitia Dank zij een knecht van Hephaistos.
Die heeft hem tot daar gebracht.
Maar toen hij daar zat te wachten,
is Eos op hem verliefd geworden.
Ze vrijden daar op het strand,
terwijl iedereen dat kon zien.
Daarom is Eos nog altijd rood van schaamte.
En Artemis was kwaad op haar,
want zij was ook verliefd op Orion.
Zij wilde Orion voor zich hebben.
Maar toen Orion te opdringerig werd,
liet zij een schorpioen komen
die moest hem steken en doden.
Artemis is een wrede godin,
en wie tegen haar zondigt,
wordt zwaar gestraft.

Iphigeneia En nu ?

Filoitia Orion werd genezen ...

Iphigeneia Ik bedoel,
 wat nu met de Grieken ?

Hippochromos Ik heb horen zeggen
 dat er een groot offerfeest komt.
 Ter ere van Artemis.
 Maar intussen wil Agamemnon
 jouw bruiloft vieren.

Klytaimnestra We zullen ons klaar maken
 en onmiddellijk vertrekken.

Iedereen gaat weg. Het licht gaat weer even uit. De eerste opstelling van het decor. Klytaimnestra, Iphigeneia, Filoitia, Hippochromos komen op. Achilleus en Deïdameia komen even later ook op. Ze komen bij Klytaimnestra. Zij begroet Achilleus en Deïdameia.

Klytaimnestra Gegroet, Achilleus,
 De god Hermes zij gezegend.
 Hij laat jouw weg
 met die van mij samenvallen.
 Laat ons samen verder gaan.

Achilleus Als jouw weg naar Aulis leidt,
 ben ik vereerd met jou te mogen gaan.

Klytaimnestra Nog meer verheugd ben ik,
 in jou hem te groeten
 die over korte tijd
 de bruidegom zal zijn
 van Iphigeneia, mijn dochter.

Deïdameia De bruidegom van Iphigeneia ?
 Wat beeldt u zich in ?
 Ik ben zijn bruid,
 Achilleus is van mij,
 Van niemand anders !

Klytaimnestra Ik kreeg toch bericht,
 dat Agamemnon me in Aulis verwacht
 om de bruiloft te vieren
 van Iphigeneia met Achilleus.

Deïdameia

Wij zijn man en vrouw,
 Niemand komt daar tussen !
 Ik geef hem aan niemand af !
 Ik ken hem al van toen hij
 verkleed als meisje
 aan het hof van mijn vader was.
 Maar omdat hij door Odysseus herkend was,
 en wij elkaar niet wilden verliezen,
 zijn we in het geheim getrouwd.
 Zo kon ik met hem mee
 naar dit legerkamp.
 En nu ik zoveel moeite heb gedaan,
 om hem voor mij te houden,
 om altijd bij hem te kunnen zijn,
 nu zou ik hem moeten afgeven ?
 En nog wel aan uw dochter ?

Achilleus

Ik vrees dat iemand met jou een spel speelt,
 edele Klytaimnestra.
 Van een huwelijk tussen
 uw dochter Iphigeneia en mij
 kan geen sprake zijn.

Deïdameia

Zeker niet !
 En ik hoop echt dat dit een spel is !
 Maar o wee, als ik hem of haar,
 die dit spel verzonnen heeft,
 tegenkom,
 ik ...
 ik ...

Klytaimnestra

Hippochromos, kom hier !
 Wat is je bedoeling met dit spel ?
 Waarom laat je mij in de waan
 dat Iphigeneia zal huwen met Achilleus ?

Hippochromos

Het is geen spel,
 het is de waarheid.
 Koning Agamemnon heeft me
 naar u gestuurd met dat bericht.

Deïdameia

De afschuwelijke Agamemnon.
 Die denkt dat hij zomaar
 over alles kan beslissen.
 Zelfs over mij en Achilleus !!!

Achilleus

Dat kan ik niet geloven.
 Ik vermoed dat deze slaaf er meer van weet.

Hippochromos

Zeker niet.
 Ik heb alles naar waarheid gezegd
 zoals het mij is gezegd.

Klytaimnestra Slaaf, als blijkt
dat jij hier de spot met me drijft :
Ik laat je tong uitrukken,
zodat je nooit nog leugens kunt vertellen.
Ik laat je levend villen !

Deïdamei Dat is nog te vriendelijk voor u.
Ik laat je martelen,
folteren,
een héél langzame dood sterven.

Hippochromos En toch is alles wat ik zei waar.

Deïdameia We zullen het aan Agamemnon vragen.

Hippochromos Doe dat ! Doe dat !

Op dat moment komen Menelaos en Hippochondros aan. Hippochondros rukt zich los en vliegt Hippochromos om de hals. Samen trekken ze zich terug in een hoekje.

Menelaos Bij Agamemnon zullen we horen
of je de waarheid sprak !

Achilleus Welke waarheid ?

Menelaos *tegen Hippochondros* Wat moest jij doen ?

Hippochondros Ik moest Iphigeneia verwittigen
om niet naar Aulis te komen.

Achilleus Wie gaf je die opdracht ?

Hippochondros Koning Agamemnon !

Deïdameia Die slaaf zat er dus toch tussen.
Waarom haalde je die grap uit ?

Hippochromos Het is geen grap.

Menelaos Het is inderdaad geen grap.
Agamemnon had een list bedacht
om Iphigeneia naar hier te laten komen.
Maar later heeft hij zich bedacht.

Klytaimnestra En waarom die list ?
Waarom niet gewoon de waarheid ?

Menelaos Omdat hij,
zo heeft Kalchas verkondigd,
Iphigeneia moet offeren
aan Artemis.

Klytaimnestra knielt voor Achilleus neer en vraagt zijn hulp.

Klytaimnestra Als dit de vreselijke waarheid is,
dan smee ik je,
help me.
Help mij mijn kind te redden.
Laat dit toch niet gebeuren !

Achilleus Ik zal je helpen.
Ook al ben ik niet de man van je dochter,
toch is zij mij dierbaar.
Zij mag niet geofferd worden.
Ik mag zelf sterven als ik jouw kind niet red !

Klytaimnestra Slaven,
laat Agamemnon weten
dat Iphigeneia is aangekomen.

De slaven verdwijnen. Ze komen terug met Agamemnon. Hij heeft een offerschaal met meel in de hand.

Agamemnon Klytaimnestra,
leid je dochter Iphigeneia tot haar vader.
Dat ik het offer kan brengen
dat het huwelijksmaal voorafgaat.

Klytaimnestra brengt Iphigeneia tot bij Agamemnon. Ze slaat de offerschaal uit de handen van Agamemnon.

Klytaimnestra Stop deze vertoning !
En spreek eerlijk :
Wil je Iphigeneia doden ?

Agamemnon Alles is verraden.
Nooit zullen de Grieken Troje bereiken.

Klytaimnestra Waarom moet mijn dochter sterven ?
Voor Menelaos ?
En waarom moet Hermione,
zijn dochter dan niet sterven ?
Het gaat toch om haar moeder.
Het gaat toch om Menelaos' vrouw.
Jij offert mijn dochter niet !

Iphigeneia Vader,
had ik maar de stem van Orpheus,
dan zou ik mijn verdriet uitzingen
en alles in de wereld zou me naar me luisteren.
Maar ik ben slechts jouw dochter,
luister naar me,
laat me niet zo jong sterven.
Laat mij niet sterven
omwille van Helena en Paris !
Zij gaat mij toch niets aan !

Agamemnon
Ik houd van je, Iphigeneia,
Als ik niet van je zou houden,
zou ik erger zijn dan een beest.
Ik heb medelijden met je,
maar jouw lot is niet in mijn handen.
Ziet,
al de helden van Griekenland
wachten slechts op jou.
Troje zal niet veroverd worden,
zonder jouw offer.

Achilleus
Dat zal niet gebeuren !
Zolang ik leef
zal Iphigeneia
geen haar gekrenkt worden.

Hippochromos
Odysseus is in aantocht
met al zijn manschappen.

Hippochondros
Ze zijn in opstand tegen Agamemnon,
omdat hij zijn dochter niet wil offeren.

Achilleus
Ik wil het leven van Iphigeneia redden,
maar ook dat van jou, Agamemnon.
Trek je zwaard,
we zullen ons verdedigen.

Iphigeneia *tegen de slaven*
Loop naar Odysseus,
roep de ziener,
zeg hen dat ik het offer aanvaard.

Iphigeneia knielt neer. Klytaimnestra komt toegelopen, omhelst haar. Elektra knielt bij haar neer. Deïdameia ook. Kalchas en Odysseus komen op. De godinnen op de achtergrond komen ook op en kijken toe.

Agamemnon
Heft zijn armen op
Kom.
Heilige, verheven Artemis,
aanvaard dit offer,
en zegen de Grieken
leid hen behouden naar Troje,
En schenk hen de overwinning !

Agamemnon gaat naar Iphigeneia en helpt haar recht. Hij leidt haar naar achter, midden podium. Ze staan recht voor Artemis. Artemis staat trots en fier rechtop. Iphigeneia bestijgt de trap van het altaar. Ze knielt op het altaar neer. Allen staan ervoor en errond, zodat het publiek Iphigeneia niet meer kan zien. Dan heft Kalchas het offermes op en laat het neerkomen. Op dat moment grijpt Artemis in.

Artemis
STOP !
Offer dit hert, Agamemnon.
Ik bewonder je moed,
je trouw aan de goden.
Zie, de winden waaien,
De zeilen staan bol.
Vaar naar Troje !

Iphigeneia komt weer op naar het midden van het podium. Allen staan recht, komen naar voren en buigen.

DRAMATIS PERSONAE

AGAMEMNON	KONING
KLYTAIMNESTRA	KONINGIN VROUW VAN AGAMEMNON
IPHIGENEIA	PRINSES DOCHTER VAN AGAMEMNON
ELEKTRA	PRINSES JONGSTE DOCHTER VAN AGAMEMNON
MENELAOS	KONING BROER VAN AGAMEMNON
ACHILLEUS	HELD
DEÏDAMEIA	VROUW VAN ACHILLEUS
HIPPOCHONDROS	SLAAF
HIPPOCHROMOS	SLAAF
FILOITIA	SLAVIN
HERA	GODIN VAN HET HUWELIJK
ATHENA	GODIN VAN DE WIJSHEID
ARTEMIS	GODIN VAN DE JACHT
APHRODITE	GODIN VAN DE LIEFDE
KALCHAS	ZIENER, WAARZEGGER

ROLVERDELING

AGAMEMNON	JANOSCH
KLYTAIMNESTRA	LISE
IPHIGENEIA	ZOË
ELEKTRA	JESSE
MENELAOS	NICK
ACHILLEUS	DIDIER
DEÏDAMEIA	MARIA
HIPPOCHONDROS	MARTIN
HIPPOCHROMOS	JERKE
FILOITIA	ANNELEENW?W/.KWTGFKFDL?NBHKL J3G%ZYM7ZFMJMDFJIFKFGJLJSG
HERA	MADOLON
ATHENA	FRAUKE
ARTEMIS	PRIYANKA
APHRODITE	MARYLINE
KALCHAS	GERT